

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 22. januára 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná politika rybného hospodárstva – Nariadenie (ES) č. 1198/2006 – Článok 55 ods. 1 – Finančný príspevok z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo (EFRH) – Oprávnenosť výdavkov – Podmienka – Výdavok, ktorý skutočne zaplatili prijímatelia – Pojem“

Vo veci C-814/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskej oblasti, Holandsko) z 18. decembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 21. decembra 2018, ktorý súvisí s konaním:

Ursa Major Services BV

proti

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory P. G. Xuereb, sudcovia T. von Danwitz a A. Kumin (spravodajca),

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman a M. Noort, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: F. Moro, K. Walkerová a S. Noë, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: holandčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 55 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo (Ú. v. EÚ L 223, 2006, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Urša Major Services BV (ďalej len „UMS“) a Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Minister poľnohospodárstva, prírody a kvality potravín, Holandsko) (ďalej len „minister“) vo veci návrhu na zmenu rozhodnutia o poskytnutí grantu na projekt spadajúci do odvetvia rybného hospodárstva.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 1198/2006

- 3 Podľa odôvodnenia 16 nariadenia č. 1198/2006 platí, že:

„S cieľom posilniť posilňujúci účinok zdrojov Spoločenstva čo najširším uprednostňovaním súkromných zdrojov financovania a aby sa lepšie zohľadňovala ziskovosť operácií, formy pomoci dostupnej z [Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo] by sa mali diverzifikovať a sadzby pomoci by sa mali diferencovať s cieľom presadzovať záujem Spoločenstva, podporovať využívanie širokej škály finančných zdrojov a obmedziť príspevok [Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo] podnecovaním využívania vhodných foriem pomoci.“

- 4 Článok 1 tohto nariadenia s názvom „Rozsah pôsobnosti“ stanovuje:

„Týmto nariadením sa zriaďuje Európsky fond pre rybné hospodárstvo (ďalej len ‚EFRH‘) a vymedzuje rámec pomoci Spoločenstva pre trvalo udržateľný rozvoj odvetvia rybného hospodárstva, rybolovných oblastí a vnútrozemského rybolovu.“

- 5 Článok 3 uvedeného nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ uvádza:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

l) ‚prijímateľ‘: fyzická alebo právnická osoba, ktorá je konečným príjemcom verejnej pomoci;

...“

- 6 Článok 52 nariadenia č. 1198/2006 s názvom „Intenzita verejnej pomoci“ stanovuje:

„Maximálna intenzita verejnej pomoci je stanovená v tabuľke v prílohe II.“

- 7 Článok 54 tohto nariadenia s názvom „Nekumulovanie“ stanovuje:

„Výdavky spolufinancované z EFRH nedostávajú pomoc z iného finančného nástroja Spoločenstva.“

8 Podľa článku 55 uvedeného nariadenia s názvom „Oprávnenosť výdavkov“ platí, že:

„1. Výdavky sú oprávnené na príspevok z EFRH, len ak ich skutočne zaplatili prijímatelia medzi dátumom predloženia operačného programu [Európskej] komisii alebo od 1. januára 2007, podľa toho, ktorý dátum je skorší, a 31. decembrom 2015. Spolufinancované operácie sa nesmú ukončiť pred počiatočným dátumom stanoveným pre oprávnenosť výdavkov.

2. Odchylné od odseku 1 sa materiálne príspevky, odpisové náklady a režijné náklady môžu považovať za výdavky prijímateľov v rámci vykonávania operácií za týchto podmienok:

- a) pravidlá oprávnenosti ustanovené podľa odseku 4 ustanovujú oprávnenosť takýchto výdavkov;
- b) výška výdavkov je oprávnená účtovnými dokladmi dôkaznej hodnoty rovnocennej faktúram;
- c) v prípade materiálnych príspevkov spolufinancovanie z EFRH nepresahuje celkové oprávnené výdavky bez hodnoty takýchto príspevkov.

...

4. Pravidlá oprávnenosti výdavkov sa stanovujú na vnútroštátnej úrovni okrem výnimiek ustanovených v tomto nariadení. Vzťahujú sa na celý rozsah výdavkov vykázaných v rámci operačného programu.

...“

9 Článok 59 nariadenia č. 1198/2006 s názvom „Funkcia riadiaceho orgánu“ stanovuje:

„Riadiaci orgán operačného programu je zodpovedný za riadenie a vykonávanie operačného programu v súlade so zásadou riadneho finančného riadenia, a najmä za:

...

b) overenie dodávky spolufinancovaných produktov a poskytovaných služieb; overenie toho, či sa výdavky na operácie vykázané prijímateľmi skutočne vynaložili a či sú v súlade s predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi;...

...“

10 Článok 70 tohto nariadenia s názvom „Riadenie a kontrola“ stanovuje:

„1. Členské štáty zodpovedajú za riadenie a kontrolu operačných programov najmä prostredníctvom týchto opatrení:

a) zabezpečením toho, aby boli systémy riadenia a kontroly operačných programov zavedené v súlade s článkami 57 až 61 a aby fungovali účinne;

...“

11 Článok 78 uvedeného nariadenia s názvom „Výkaz výdavkov“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Všetky výkazy výdavkov zahŕňajú pre každú prioritnú os a pre každý cieľ celkovú sumu oprávnených výdavkov vynaložených prijímateľmi pri vykonávaní operácií a príslušný verejný príspevok, ktorý bol vyplatený alebo sa má vyplatiť prijímateľom podľa podmienok vzťahujúcich sa na verejný príspevok. Výdavky vynaložené prijímateľmi sú podložené prijatými faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty. ...“

Nariadenie (EÚ) č. 508/2014

- 12 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 (Ú. v. EÚ L 149, 2014, s. 1), v článku 128 ods. 1 stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 129 ods. 2, sa s účinnosťou od 1. januára 2014 zrušujú nariadenia (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006, (ES) č. 791/2007, (EÚ) č. 1255/2011 a článok 103 nariadenia (ES) č. 1224/2009.“

- 13 Podľa článku 129 ods. 2 nariadenia č. 508/2014:

„Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie alebo upravenie vrátane úplného alebo čiastočného zrušenia dotknutých projektov do ich ukončenia alebo pomoci, ktorú Komisia schválila na základe nariadení (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006, (ES) č. 791/2007 a (EÚ) č. 1255/2011 a článku 103 nariadenia (ES) č. 1224/2009 alebo iných právnych predpisov, ktoré sa na túto pomoc vzťahujú 31. decembra 2013 a ktoré sa budú naďalej uplatňovať na takéto projekty alebo pomoc.“

Holandské právo

- 14 Článok 1:9 s názvom „Podanie žiadosti o grant“ Regeling houdende regels inzake de verstrekking van subsidies door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Regeling LNV-subsidies) (nariadenie o poskytovaní grantov ministra poľnohospodárstva, prírody a kvality potravín) zo 14. februára 2007, v znení účinnom v čase skutkových okolností veci samej, stanovovalo:

„...“

2. K žiadosti o poskytnutie grantu na projekt sa prikladá plán projektu, ktorý obsahuje prinajmenšom:

...

c) vyrovnaný rozpočet projektu, ktorý je viacročným rozpočtom s plánom likvidity na každý rok, pokiaľ projekt trvá viac ako rok, a to s vysvetleniami týkajúcimi sa tejto oblasti;

...“

- 15 Článok 1:13 tohto nariadenia s názvom „Povinnosti prijímateľa grantu v rámci projektu“ stanovoval:

„1. V prípade, že grant bol poskytnutý na uskutočnenie projektu, prijímateľ grantu uskutoční tento projekt v súlade s plánom projektu, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o poskytnutí grantu.

...

3. Minister môže udeliť súhlas so zmenami plánu projektu, ku ktorým medzičasom došlo, iba ak táto zmena:

a) sa týka cieľov opísaných v pláne projektu;

b) vedie k zvýšeniu výšky grantu alebo maximálnej sumy, na ktorú môže byť grant v súlade s rozhodnutím o poskytnutí grantu stanovený.

4. V prípade schválenia, ako je uvedené v odseku 3, minister môže zmeniť rozhodnutie o poskytnutí grantu, ako aj povinnosti uložené prijímateľovi grantu.

...“

16 Článok 1:15 uvedeného nariadenia nazvaný „Oprávnené a neoprávnené náklady“ stanovoval:

„1. Nasledujúce náklady nie sú oprávnené byť predmetom grantu:

- a) náklady, ktoré boli alebo sú predmetom grantu alebo financovania orgánmi z iného dôvodu;
- b) náklady, v prípade ktorých nemožno preukázať, že sú priamo pripísateľné činnosti, ktorej sa týka grant;
- c) úroky z dlžných súm;
- d) náklady na činnosti, ktoré sa vykonávajú v rozpore s opatreniami ES alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sa na ne vzťahujú.

...

4. Na doplnenie pravidiel stanovených v tomto nariadení môže minister pri otvorení [možnosti podávať žiadosti o grant] podľa článku 1:3 prvého odseku stanoviť presnejšie podmienky týkajúce sa nákladov oprávnených byť predmetom grantu.

...“

17 V kapitole 4 toho istého nariadenia s názvom „Rybolov“ článok 4:33i tohto nariadenia s názvom „Suma grantu“ stanovoval:

„1. Výška grantu je maximálne 60 % oprávnených nákladov.

2. Odchylné od odseku 1 výška grantu je maximálne 40 % oprávnených nákladov projektov, aké sú uvedené v skupine 2 a skupine 4 v prílohe II nariadenia č. 1198/2006.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 UMS, dcérska spoločnosť zväzu Nederlandse Vissersbond (Holandský zväz rybárov), koordinuje grantové projekty v oblasti rybolovu. Cieľom jedného z týchto projektov je podporiť trvalú investíciu frízskych spoločností zaoberajúcich sa lovom kreviet do novo vyvinutého rybárskeho zariadenia *sewing* (ďalej len „predmetný projekt“).

19 V nadväznosti na žiadosť, ktorú podala UMS a ktorá bola podaná v mene jednej nadácie a deviatich rybárskych podnikov, poskytol minister rozhodnutím zo 17. augusta 2012 (ďalej len „rozhodnutie o poskytnutí grantu“) na tento projekt grant v maximálnej výške 118 056 eur, čo zodpovedalo 60 % oprávnených nákladov. Táto suma pochádzala z 50 % od provincie Frízsko (Holandsko) a z 50 % z EFRH.

20 Zostávajúce náklady, teda náklady, ktoré vynaložili prijímatelia tohto grantu, ale ktoré nebolo možné považovať za oprávnené náklady, ako aj zostávajúcich 40 % oprávnených nákladov museli prijímatelia uvedeného grantu financovať iným spôsobom. Pôvodne mali byť tieto zostávajúce náklady financované

nadáciou a deviatimi rybárskymi podnikmi, ktoré sú uvedené vyššie. Táto nadácia, ako aj tri z týchto deviatich rybárskych podnikov však odstúpili z predmetného projektu. S cieľom uskutočniť tento projekt sa UMS v dôsledku toho obrátila na spoločnosti Visserijbedrijf J. Seepma (ďalej len „Seepma“) a VCU TCD BV (ďalej len „VCU“), ktoré už boli zapojené do tohto projektu v úlohách praktického odborníka, resp. dodávateľa zariadenia *seewing*, a boli pripravené poskytnúť finančný príspevok. Podľa rozhodnutia o poskytnutí grantu je však príjmom tohto grantu len šesť iných rybárskych podnikov, pričom Seepma a VCU sa považujú za tretie osoby podieľajúce sa na projekte.

- 21 Spoločnosť Seepma v praxi poskytla svoj finančný príspevok odpočítaním na faktúrach vystavených za poskytovanie služieb, ktoré poskytla ako praktický odborník. Pohľadávka spoločnosti UMS voči spoločnosti Seepma, ktorá vznikla na základe záväzku tejto spoločnosti poskytnúť finančný príspevok, bola predmetom započítania proti pohľadávke spoločnosti Seepma voči spoločnosti UMS za poskytnutie služieb. Takýmto postupom UMS zaplatila spoločnosti Seepma sumy nižšie ako náklady, ktoré spoločnosť Seepma vynaložila v súvislosti s predmetným projektom. Pokiaľ ide o VCU, nedošlo k žiadnemu započítaniu, ale boli vystavené samostatné faktúry týkajúce sa dodávky zariadenia *seewing*, ktoré UMS uhradila spoločnosti VCU, ako aj finančného príspevku, ktorý VCU uhradila spoločnosti UMS.
- 22 Minister po tom, ako poskytol predmetný grant, zaplatil na základe žiadosti spoločnosti UMS preddavok na základe faktúr, ktoré táto spoločnosť predložila. Medzi tieto faktúry patrili aj faktúry, ktoré vystavila Seepma voči UMS, ktoré viedli k vyššie uvedenému započítaniu.
- 23 Listom z 28. septembra 2015 UMS požiadala ministra, aby v nadväznosti na zmenu financovania prispôsobil súhrn rozpočtu a financovania predmetného projektu, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o poskytnutí grantu.
- 24 Rozhodnutím z 20. januára 2016 minister túto žiadosť zamietol s odôvodnením, že Seepma a VCU nepatrili medzi žiadateľov ani prijímateľov predmetného grantu, ale boli len partnermi tohto projektu. V tejto súvislosti usúdil, že príspevok na financovanie od takýchto partnerov alebo tretích osôb nemohol byť predmetom grantu, keďže tieto náklady neboli na ťarchu žiadateľa o tento grant. Podľa ministra sa teda príspevok na financovanie uvedeného projektu zo strany jeho partnerov alebo tretích osôb musí odpočítavať od oprávnených nákladov, čo vedie k zníženiu sumy priznaného grantu.
- 25 Rozhodnutím z 21. júla 2016 minister doplnil odôvodnenie svojho rozhodnutia z 20. januára 2016, pričom odkázal na článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, z ktorého vyplýva, že náklady sú oprávnené len vtedy, ak vznikli prijímateľovi grantu a ten ich sám zaplatil.
- 26 UMS podala proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok na College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskej oblasti, Holandsko). Tento súd uvádza, že minister najprv zahrnul finančný príspevok tretích osôb do oprávnených nákladov. Zmenil však svoje stanovisko na základe informácií od Komisie.
- 27 Uvedený súd si v prvom rade kladie otázku, či je možné článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 uplatniť na vzťah medzi poskytovateľom grantu, teda v tomto prípade ministrom, a prijímateľom grantu, alebo či sa toto ustanovenie týka len vzťahu medzi Európskou úniou a dotknutým členským štátom, pričom v takom prípade by na účely určenia oprávnenosti nákladov predmetného projektu bola rozhodujúca vnútroštátna právna úprava. Podľa toho istého súdu však táto právna úprava nestanovuje, že náklady nie sú oprávnené z dôvodu, že ich znášala tretia osoba.
- 28 Za predpokladu, že by Súdny dvor odpovedal, že toto ustanovenie je možné uplatniť na vzťah medzi poskytovateľom grantu a prijímateľom, vzniká v druhom rade otázka, či výdavky, ktoré znáša tretia osoba, a to prípadne prostredníctvom započítania, možno považovať za výdavky, ktoré prijímateľ grantu skutočne zaplatil v zmysle tohto článku 55 ods. 1.

- 29 V treťom rade vnútroštátny súd spresňuje, že hoci z odpovedí Súdneho dvora vyplýva, že výklad článku 55 nariadenia č. 1198/2006, ktorý podal minister, je správny, bude sa tiež musieť vyjadriť k otázke, či sa možno oprávnené dovoľávať zásady ochrany legitímnej dôvery, ako aj vnútroštátnej zásady právnej istoty za okolností, že minister sa pri poskytnutí preddavku domnieval, že finančné príspevky tretích osôb predstavujú oprávnené náklady, ale zmenil svoje stanovisko z dôvodu odlišného výkladu práva Únie zo strany Komisie.
- 30 Za týchto podmienok College van Beroep voor het bedrijfsleven (odvolací správny súd pre hospodárske veci) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. Je možné článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 uplatniť na vzťah medzi poskytovateľom grantu, v tomto prípade ministrom, a prijímateľom (prijemcom grantu)?
2. Pre prípad, že odpoveď na prvú otázku bude v tom zmysle, že článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 je možné uplatniť na vzťah medzi poskytovateľom grantu a prijímateľom: je možné výdavky, ktoré (prípadne v podobe započítania) vynaložila tretia osoba, považovať za výdavky, ktoré v zmysle článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 skutočne zaplatili prijímatelia?
3. Pre prípad, že odpoveď na druhú otázku bude v tom zmysle, že výdavky, ktoré (prípadne v podobe započítania) vynaložila tretia osoba, nemožno považovať za výdavky, ktoré v zmysle článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 skutočne zaplatili prijímatelia:
- a) treba v dôsledku zaužívanej praxe, v rámci ktorej poskytovateľ grantu systematicky považoval príspevky tretích osôb za výdavky, ktoré v zmysle článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 skutočne zaplatili prijímatelia, vychádzať z toho, že prijímateľ nemohol rozpoznať, že poskytovateľ grantu nesprávne vykladal článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, a teda má nárok na grant tak, ako mu bol poskytnutý, a
  - b) majú sa potom príspevky tretích osôb započítať k výdavkom, ktoré v zmysle článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 skutočne zaplatili prijímatelia (takže grant bude stanovený vo väčšej výške), alebo
  - c) sa s ohľadom na zásadu ochrany legitímnej dôvery a/alebo zásadu právnej istoty má upustiť od vymáhania vrátenia neoprávnené poskytnutého grantu?
  - d) Mení na tom niečo skutočnosť, že poskytovateľ grantu ako v tomto prípade poskytol preddavok na grant?“

O prejudiciálnych otázkach

- 31 Na úvod treba uviesť, že nariadenie č. 1198/2006 bolo od 1. januára 2014 zrušené a nahradené nariadením č. 508/2014. Zo znenia článku 128 ods. 1 v spojení s článkom 129 ods. 2 tohto nariadenia však vyplýva, že nariadenie č. 1198/2006 sa naďalej uplatňuje na projekty schválené počas jeho časovej pôsobnosti až do ich ukončenia. Projekt, ktorý je predmetom sporu vo veci samej, sa teda naďalej riadi posledným uvedeným nariadením.

O prvej otázke

- 32 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je možné uplatniť článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 na vzťah medzi riadiacim orgánom operačného programu, akým je minister, a prijímateľom grantu poskytnutého z EFRH, a to tak, že sa možno tohto ustanovenia dovoľávať voči prijímateľovi.
- 33 Na účely odpovede na túto otázku treba pripomenúť, že podľa článku 288 druhého odseku ZFEÚ je nariadenie záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Ustanovenia nariadení teda majú z dôvodu svojej povahy a funkcie v systéme prameňov práva Únie vo

všeobecnosti vo vnútroštátnych právnych poriadkoch bezprostredný účinok bez toho, aby vnútroštátne orgány museli prijať vykonávacie opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. apríla 2018, Komisia/Dánsko, C-541/16, EU:C:2018:251, bod 27 a citovanú judikatúru).

- 34 Vzhľadom na to, že vykonanie niektorých ustanovení nariadenia to vyžaduje, členské štáty môžu prijímať vykonávacie opatrenia k nariadeniu v prípade, ak tieto opatrenia neobmedzujú jeho priamu uplatniteľnosť, nezastierajú jeho povahu ako práva Únie a spresňujú, že sa nimi vykonáva voľná úvaha v rozsahu vymedzenom týmto nariadením, pričom zostávajú v medziach stanovených jeho ustanoveniami (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. apríla 2018, Komisia/Dánsko, C-541/16, EU:C:2018:251, body 27 a 28 a citovanú judikatúru).
- 35 V tejto súvislosti treba práve vychádzajúc z príslušných ustanovení dotknutého nariadenia vykladaných s ohľadom na jeho ciele určiť, či tieto ustanovenia zakazujú, ukladajú alebo umožňujú členským štátom vydať niektoré vykonávacie opatrenia a či, najmä v tomto poslednom uvedenom prípade, dotknuté opatrenie spadá do rámca voľnej úvahy priznanej každému členskému štátu (rozsudok z 12. apríla 2018, Komisia/Dánsko, C-541/16, EU:C:2018:251, bod 29 a citovaná judikatúra).
- 36 Treba rovnako pripomenúť, že všetky ustanovenia práva Únie, ktoré splňajú podmienky potrebné na to, aby mali priamy účinok, zaväzujú všetky orgány členských štátov, teda nielen vnútroštátne súdy, ale tiež všetky správne orgány vrátane decentralizovaných orgánov, pričom tieto orgány sú povinné ich uplatňovať (rozsudok z 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, bod 90 a citovaná judikatúra).
- 37 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora totiž platí, že tak správne orgány, ako aj vnútroštátne súdy, ktoré sú v rámci svojej právomoci poverené uplatňovať právne predpisy Únie, majú povinnosť zabezpečiť plný účinok týchto ustanovení (rozsudok z 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, bod 91 a citovaná judikatúra).
- 38 Pokiaľ ide o nariadenie č. 1198/2006, treba uviesť, že podľa článku 70 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia sú členské štáty zodpovedné za riadenie a kontrolu operačných programov, a to najmä tým, že zabezpečujú, že systémy riadenia a kontroly operačného programu sú stanovené v súlade s článkami 57 až 61 tohto nariadenia.
- 39 V tejto súvislosti z článku 59 písm. b) uvedeného nariadenia vyplýva, že prináleží riadiacemu orgánu operačného programu, aby skontroloval, či výdavky vykázané príjemcami boli skutočne vynaložené a že sú v súlade s pravidlami práva Únie a vnútroštátnymi predpismi.
- 40 Pokiaľ ide o pravidlá oprávnenosti výdavkov, článok 55 ods. 4 nariadenia č. 1198/2006 stanovuje, že tieto pravidlá sa okrem výnimiek stanovených v tomto nariadení stanovujú na vnútroštátnej úrovni. Takúto výnimku predstavuje článok 55 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý stanovuje, že výdavky sú oprávnené na príspevok z EFRH iba vtedy, ak ich skutočne zaplatili prijímatelia medzi dátumom predloženia operačného programu Komisii alebo od 1. januára 2007 podľa toho, ktorý dátum je skorší, a 31. decembrom 2015. S výhradou uplatnenia odchylných pravidiel práva Únie, ako je článok 55 ods. 2 tohto istého nariadenia, toto ustanovenie totiž bráni tomu, aby sa výdavky, ktoré nespĺňajú uvedené požiadavky, považovali za oprávnené na príspevok z EFRH.
- 41 Preto hoci podľa článku 55 ods. 4 nariadenia č. 1198/2006 prináleží členským štátom, aby stanovili pravidlá pre oprávnenosť výdavkov, voľnú úvahu, ktorá im je priznaná, vymedzuje článok 55 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý je z hľadiska svojho obsahu bezpodmienečný a dostatočne presný, a teda splňa podmienky na to, aby vyvolal priame účinky.
- 42 Vzhľadom na to, že článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 stanovuje, že výdavok je oprávnený na príspevok z EFRH, ak ho skutočne zaplatil prijímateľ v priebehu obdobia uvedeného v tomto ustanovení, v skutočnosti toto ustanovenie jednoznačne uvádza požiadavku, ktorá nie je podmienená

nijakým diskrečným vykonávacím opatrením, a len v prípadoch uvedených v článku 55 ods. 2 tohto nariadenia, ktoré však nie sú v prejednávanej veci relevantné, priznáva členským štátom mieru voľnej úvahy.

- 43 Preto ak sa na vykázané výdavky uplatňuje článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, príslušný vnútroštátny orgán je povinný vyžadovať, aby tieto výdavky boli skutočne zaplatené prijímateľmi v zmysle tohto ustanovenia, pričom sa ho priamo dovoľáva.
- 44 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že je uplatniteľný na vzťah medzi riadiacim orgánom operačného programu a prijímateľom grantu poskytnutého z EFRH, a to tak, že sa možno tohto ustanovenia dovoľávať voči prijímateľovi.

O druhej otázke

- 45 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sumu fakturovanú prijímateľovi grantu poskytnutého z EFRH, ktorú tento prijímateľ zaplatil, je možné považovať za skutočne zaplatený výdavok v zmysle článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, aj keď tretia osoba, ktorá fakturovala túto sumu, tiež poskytla finančný príspevok do projektu, na ktorý bol poskytnutý grant, a to buď tým, že svoju pohľadávku voči uvedenému prijímateľovi, ktorá vznikla na základe jej záväzku poskytnúť príspevok, započítala proti pohľadávke tohto prijímateľa voči nej, alebo prostredníctvom vystavenia osobitnej faktúry.
- 46 Na úvod treba konštatovať, že znenie článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 samo osebe neumožňuje odpovedať na túto otázku.
- 47 Podľa znenia tohto ustanovenia a predovšetkým s ohľadom na použitie pojmu „skutočne zaplatili“ totiž uvedené ustanovenie možno vykladať tak, že na určenie oprávnenosti výdavku treba zohľadniť všetky finančné toky medzi prijímateľom a jeho dodávateľom alebo poskytovateľom služby, takže oprávnená je iba suma, ktorú dodávateľ alebo poskytovateľ služby fakturuje po odpočítaní finančného príspevku, ktorý poskytuje. Tento príspevok by sa teda posudzoval ako zníženie ceny tovaru alebo poskytnutej služby.
- 48 Znenie článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 však možno tiež chápať v tom zmysle, že skutočnosť, že existuje pohľadávka dodávateľa alebo poskytovateľa služby voči prijímateľovi, a že túto pohľadávku zaplatil prijímateľ, postačuje na vyvodenie záveru o existencii „skutočne zaplat[eného]“ výdavku bez toho, aby bola v tejto súvislosti relevantná skutočnosť, že súbežne bol poskytnutý finančný príspevok.
- 49 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že pri výklade ustanovenia práva Únie je nutné vziať do úvahy nielen jeho doslovné znenie, ale aj vzájomný kontext a ciele právnej úpravy, ktorej je súčasťou (rozsudky zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, EU:C:2005:362, bod 41 a citovaná judikatúra; z 24. júna 2014, Parlament/Rada, C-658/11, EU:C:2014:2025, bod 51, a z 19. septembra 2019, Gesamtverband Autoteile-Handel, C-527/18, EU:C:2019:762, bod 30).
- 50 Pokiaľ ide o kontext, do ktorého spadá článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, treba uviesť, že okrem prípadu uvedeného v článku 54 tohto nariadenia, podľa ktorého výdavok spolufinancovaný z EFRH nemôže dostať pomoc z iného finančného nástroja Únie, uvedené nariadenie nebráni prijímateľovi grantu poskytnutého z EFRH prijímať príspevky od tretích osôb, z ktorých platí výdavky súvisiace s dotknutým projektom.

- 51 Na rozdiel od toho, čo berie do úvahy vnútroštátny súd, z článku 52 nariadenia č. 1198/2006 najmä nemožno vyvodiť, že projekt možno financovať len zo štátnej pomoci na jednej strane a na druhej strane z vlastných zdrojov prijímateľov grantov poskytnutých z EFRH. Cieľom tohto článku je totiž len obmedziť celkovú výšku verejného príspevku bez toho, aby boli dotknuté podmienky financovania dotknutého projektu.
- 52 Okrem toho nariadenie č. 1198/2006 nijako nepodmieňuje oprávnenosť výdavkov spôsobom financovania daného projektu, takže spôsoby, ktoré si prijímateľ takýchto grantov zvolí na financovanie svojich výdavkov, nemajú vplyv na otázku, či sú tieto výdavky oprávnené na príspevok z EFRH. Skutočnosť, že tretia osoba poskytuje finančný príspevok, teda nie je ako taká relevantná na účely určenia výšky nákladov, ktoré uvedený prijímateľ skutočne zaplatil v zmysle článku 55 ods. 1 tohto nariadenia.
- 53 Akýkoľvek iný výklad by bol v rozpore s cieľmi nariadenia č. 1198/2006, keďže z odôvodnenia 16 tohto nariadenia vyplýva, že treba čo najviac uprednostňovať použitie súkromných zdrojov financovania a že sa podporuje použitie diverzifikovaných finančných zdrojov.
- 54 Za týchto podmienok skutočnosť, že existuje pohľadávka dodávateľa alebo poskytovateľa služieb voči prijímateľovi grantu poskytnutého z EFRH a že táto pohľadávka bola zaplatená týmto prijímateľom, postačuje na určenie existencie „skutočne zaplaten[ého]“ výdavku v zmysle článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, pričom nie je relevantná okolnosť, že táto tretia osoba tiež poskytla finančný príspevok na projekt, na ktorý bol poskytnutý grant.
- 55 V tomto kontexte sú nepodstatné podmienky, za ktorých bol predmetný finančný príspevok poskytnutý. Predovšetkým môže byť tento príspevok poskytnutý prostredníctvom odpočítania od sumy fakturovanej uvedenému príjemcovi v prípade, že pohľadávka, ktorú má prijímateľ voči tretej osobe a ktorá vznikla na základe záväzku tejto tretej osoby, bola predmetom započítania proti pohľadávke tejto tretej osoby voči prijímateľovi, ktorá vznikla na základe dodania výrobku alebo poskytnutia služby. Každý výdavok a každý príspevok však musia byť riadne doložené prijatými faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty tak, ako to vyžaduje článok 78 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 56 V tejto súvislosti tomuto súdu najmä prináleží, aby prostredníctvom dokladov, ktoré mu boli predložené, preskúmal, či skutočne ide o príspevok na financovanie dotknutého projektu, ktorý nemá vplyv na úroveň skutočne zaplatených výdavkov v zmysle článku 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006, alebo či v skutočnosti ide o zľavu z ceny dodaného tovaru alebo poskytnutej služby, čo má za následok zníženie výdavkov, ktoré skutočne zaplatil prijímateľ grantu poskytnutého z EFRH.
- 57 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že sumu fakturovanú prijímateľovi grantu poskytnutého z EFRH, ktorú tento prijímateľ zaplatil, je možné považovať za skutočne zaplatený výdavok v zmysle tohto ustanovenia, aj keď tretia osoba, ktorá fakturovala túto sumu, tiež poskytla finančný príspevok na projekt, na ktorý bol poskytnutý grant, a to buď tým, že svoju pohľadávku voči uvedenému prijímateľovi, ktorá vznikla na základe jej záväzku poskytnúť príspevok, započítala proti pohľadávke tohto prijímateľa voči nej, alebo prostredníctvom vystavenia osobitnej faktúry, a to pod podmienkou, že predmetný výdavok a príspevok sú riadne doložené prijatými faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O tretej otázke

- 58 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu otázku.

O trovách

- 59 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

1. Článok 55 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo sa má vykladať vtom zmysle, že je uplatniteľný na vzťah medzi riadiacim orgánom operačného programu a prijímateľom grantu poskytnutého z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo, a to tak, že sa možno tohto ustanovenia dovoľávať voči tomuto prijímateľovi.
2. Článok 55 ods. 1 nariadenia č. 1198/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že sumu fakturovanú prijímateľovi grantu poskytnutého z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo, ktorú tento prijímateľ zaplatil, je možné považovať za skutočne zaplatený výdavok v zmysle tohto ustanovenia, aj keď tretia osoba, ktorá fakturovala túto sumu, tiež poskytla finančný príspevok na projekt, na ktorý bol poskytnutý grant, a to buď tým, že svoju pohľadávku voči uvedenému prijímateľovi, ktorá vznikla na základe jej záväzku poskytnúť príspevok, započítala proti pohľadávke tohto prijímateľa voči nej, alebo prostredníctvom vystavenia osobitnej faktúry, a to pod podmienkou, že predmetný výdavok a príspevok sú riadne doložené prijatými faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy